

AKATALPA

Ağustos 2020 - Sayı 248

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Yücel ULU

ALEV MAVİSİ

Sen bir ruhsun
Mavi bir ruh, bunu unutma

Kibriti yaktın
Ve uzattın yüzümün
Yapraklarına doğru

Beni yoldan çeviren
İşte bu yüzümün alevleridir.

Rüyalarımı tutuşturan alevler
Rüyalarını tutuşturan alevlerdir.

Bu gece odamda hatıraları
Ve seni inşa eden
Kat kat insanları düşündüm

Ve senin kalbinin içinde
Altı ve üstü insan dolu evlerini

Sen bir alevsin sevgili
Mavi bir alev bunu unutma

Yaşar BEDRİ

ÇOĞU ZAMAN REDİFLİ ŞİİR

onca şiir geçti aklımdan sen yoktun
ima ile, fidyeye ile, seferi onca şiir
kuşlar sana bana akar, çoğu zaman!..

hatıralarımızı bahara saklardık
kardelenler bilirdi kalp acımızı
bilirdi vadide eriyen kar, çoğu zaman!..

onca hayal kurmuştuk sen yoktun
yağmur bulutları geçti üstümüzden
yokluğunda acı var, çoğu zaman!..

derdi olanın derdine çomak sokma,
derdi anam. kimler bilsin kefen tozunu
yoksulundur müzmin borçlar, redifi unut!..

yalınayak filler geçti kardelenleri ezerek
kimse bilmedi dağa çekilme nedenimizi
onca kapıya attığımız kırık zar, çoğu zaman!..

bugün görünmedim ürpersen gene dağlar
dost mahşerinde eksik redif kalalım
ağlatan gülmeceydi eskiyen hatıralar.

Hicran ASLAN

UYKU ÖNCESİ ANLATILAR

çocukları çok olan yerlerin çok olur ölüleri
gitmesin gürültüleri kimselerin kulaklarına
dil olabilecek her şey lal
konuşsun en azından kumaşlar
renklerle konuşulmuş istekleri

dilek ağacına asılır
çocuktan çaputlar

ölüleri çok olan yerlerin mezarlıklarında yer kalmaz
toprağa odaya –ki çukurdur– anılarına
işkence – irin – morarmış isimli meçhuller gömülür
tarih unutsun diye nehir kâbusu
hızla yiyor balıklar – büyükler – babalar

bu yüzden çok aynalı sazanlar
aynalı ellerimden akanlar

mezarlıklarda yer yokluğundan
parçalanırlar bir arada dursunlar
damgalanmış gelenekler
yeni kayıplarla dolmasın
yaşlıların gözlerinin değdiği tüm mekânlar

öyküleriyle başlar
uyku öncesi tüm anlatılar

mezarları iç içe fakir ve döküntü
temizlensin diye pullarından kaçanlar
bedenin bile gizli tanık bir bir anlatacaklar
kimselere okutmadığın defterleri
ölüm – sorgu – ceza

o en büyükleri küstürmesin diye
memnun etmenin elementleri parıldar

Necati Albayrak, Hüseyin Alemdar, Yusuf Alper, Hicran Aslan, Hakkı Avan, Ali Asker Barut, Atnan Başkesen, Yaşar Bedri, Şener Beyter, Yener Çetin, Bedros Dağhyan, Ramis Dara, Mustafa Döşdemir, Eyüp Ekinci, Osman Serhat Erkekli, Mustafa Eroğlu, Nihan Işiker, Metin Kızılcıoğlu, Fahrettin Koyuncu, Dilek Kurt, Salih Mercanoğlu, Mustafa Oğuz, Sezgin Öndersever, Serkan Özer, Elif Burcu Özkan, Hüseyin Peker, Mehmet Rayman, Mehmet Sarsmaz, Muharrem Sönmez, Bilal Şen, Süreyya Şişmanlar, Ramazan Teknikel, Mustafa Torun, Yücel Ulu, Yalçın Ülker, M. Utku Yeşilöz, Ümit Yıldırım, Osman Yoluç.

Ramazan TEKNİKEL

ON BİRİNCİ PROGRAM

Her hafta cuma günleri düzenlenen, hayatta olmayan şair-yazarları tanıtmayı amaçlayan bir radyo programında görev üstlenmişim. Program bazen de çocuk edebiyatı, yaratıcı yazarlık kursları gibi belirli bir tema üzerineydi. Temayı da, konuşmacı olarak katılacak şair- yazarları da ben belirliyor, onlarla iletişim kurarak, programa katılmalarını sağlıyordum. Yaptığım işin hepsi buydu. Programın sunucusu, önceden iletişim kurduğum stüdyoda bir, telefonla üç konukla programı sürdürüyordu.

Program on hafta hiç aksamadan sürdü. Bu şekilde kırk ayrı kişiyle iletişim kurarak programa katılmalarını sağlamıştım. Programa katılmaları için iletişim kurduğularımın, mazeret bildiren üçü dışında onu stüdyoda, otuzu telefonla programa katılmıştı.

On birinci program için bir şaire öneri götürürken, programa telefonla katılma önerisi götürdüğüm şair şöyle dedi:

-Lütfen beni bu tür işlere buluşturmayın!

Bir an, kaçakçılık, uyuşturucu ticareti, silah tüccarlığı gibi karanlık bir iş yapıyormuş hissine kapıldım ve programa katkıyı anında sonlandırdım. Tabii programın sunucusu hanıma, olup bitenleri söylemedim. Bunu ona öyle bir şekilde anlattım ki, o şimdi kendini kesin on yaş daha genç sanıyordur.

ARABULUCU

Birlikte bir edebiyat dergisi çıkaracaktık. Belki altı ay bu konu üzerine konuştuk, tartıştık, her şeyi belirledik. Hangi yazarlardan, hangi şairlerden şiir, yazı isteyeceğimizi saptadık. Uzun arayışlardan, tartışmalardan sonra dergiye isim de bulduk. Ancak uzlaşamadığımız bir nokta vardı. Ben derginin sekiz sayfa, o ise otuz iki sayfa olmasını istiyordu. Olmasını istediğimiz sayfa sayıları arasında fark çok fazlaydı. Hadi o zaman on altı veya yirmi dört sayfada karar kılın, diyen birileri de olmayınca aylarca planladığımız dergiyi çıkarmadan kapattık.

-Dergimiz aslında senin inadin yüzünden kapandı. Az sayfalı olsa, daha düzeyle ürünlere yer verme şansımız olurdu, dedim.

-O kadar mı yoksuluz, dedi.

Sonra yoksulluk üzerine uzun uzun konuştuk. Sözlükteki anlamına baktık. Sanal ortamdan araştırdık. Telefonla bu konuda düşüncelerine değer verdiğimiz iki arkadaşını arayıp onlara sorduk. Sonra da bir akşam yemeğinde derginin kapanışını kutlamaya karar verdik. Derginin açılışını kutlayamamıştık ama kapanışını kutlayacaktık.

ROMAN DOSYASI

Yayımlanması için öykü dosyası gönderdiğim yayınevinden, görüşelim anlamında diye yanıt geldi.

Gönderdiğim dosyanın yayımlanacağını ümit ederek yayınevinin kapısını çaldım. Ancak hiç de ümit ettiğim gibi olmadı. Yayınevi sahibi bana başka bir konu hakkında öneri sundu.

-Elimizde yedi yüz sayfayı aşkın çeviri roman dosyası var. Bunun düzeltisini yapmanızı, ama daha da önemlisi romana bir ruh vermenizi istiyorum. Sınır yok, üzerinde istediğiniz gibi çalışabilirsiniz. Yeter ki bir ruh verilsin, dedi.

-Ben size bir öykü dosyası göndermişim, dedim.

-Siz bu romana bir ruh verin, iskelet gibi bir roman. Yoksa roman ruhsuz kalacak, o zamanda yayımlanmayacak demektir.

F16

günler günlerin ardında
ve ipleri
kim bilir kimin elinde
bir uçurtmayı ruhun
uçtun
uçtun da sarp dağların doruklarına kondun
ne ki
aşka düşen bir pervane oldun
bense
biçare
pervanenin
aşkının kiblesinde duran ateş oldum
sen yandın
ben yundum

Lütfen bir de mekân belirleyin romana, zira belirli bir mekânı da yok, dedi.

-Hem ruh, hem mekân mı yok? Peki, romanın kahramanları var mı? diye sordum.

-Aslında bu romanı yayımlamak istemiyoruz ama yayımlayıp yazarını utandırmak istiyoruz, dedi. Çünkü romanın kahramanları da yok.

-Kim bu romanın yazarı, bir tanıdığınız mı? diye sordum.

-Bu bir çeviri, iki yüz yıl önce yazılmış bir roman, ama çeviriyi yapan tanıdık biri.

-Bu işi çeviriyi yapan neden yapmamış? diye sormam gayet yerinde bir soruydu.

-O işi karıştırmayın, dedi.

-Hem ruh, hem mekân, hem kahraman, üçü de yok...

-Evet, üçü de yok. Hem siz neden beni ağlatmaya çalışıyorsunuz ki, derken kapıyı hızla açıp çıktı.

Oysa önce benim çıkmam gerekirdi.

İYİ İNAT

Kentte yaşayan yedi edebiyat dostu, heyecanla bir edebiyat dergisi çıkarmayı kararlaştırdık. Dergi ile her konuyu günlerce konuştuk, tartıştık. Oy birliğiyle kesin bir sonuca bağladık. En az on iki sayı çıkaracaktık.

O yedi kişi ikinci sayıda beşe, üçüncü sayıda üçe düştü. Beşinci sayıda ise derginin sahipliğini üstlenen yazar arkadaşla ben kaldım. Bir inat uğruna on ikinci sayıya kadar çıkaracaktık. Sonrası nasıl olurdu biz de bilmiyorduk.

Düzeyle bulunmadığı için dergide şiirlerine yer verilmeyen bir şair ise oldukça öfkeliydi. Bir gün yanımıza gelerek,

-Bir şiir kitabım çıktı. Derginizin arka kapağına kitabımın kapak resmini koyun da derginizi onurlandırmış olayım, diyerek dikkate alınmayışının öcünü aldı.

Tayin nedeniyle ben de onuncu sayıda kentten ayrılınca dergi sahipliğini üstlenen o arkadaşla kaldı. O öylesine inattı biriydi ki hiçbir abonesi olmadan dergiyi tam elli sayı çıkardı. Bu arada dergi elliinci sayıya ulaşana kadar, dört kez genel yayın yönetmeni, yedi kez yazı kurulu, iki kez sanat danışmanı, iki kez sorumlu müdür, üç kez kapak formatı, üç kez sayfa sayısı, üç kez iç sayfa düzeni, iki kez iç sayfa kâğıdı, iki kez çıkış süresi değiştirdi.

Bir an, acaba Guinness rekorlar kitabında istikrarsızlık konusunda kayıt altına alınan olay nedir, diye düşündüm.

“BEYAZA”

Tanrın olmak istemezdim
Böyle bir kulla nasıl başa çıkardım
Ne yapсам yakışmazdı
Tanrıyla kul arasında, olmazdı

İşte o yüzden çemberin içindeyim
Ateş yaktın, bir yezidi; tutsağım
Tavusum kanaryam tarla kuşum
Jülyetim aslım arzum züleyham

Tanrın olmak istemezdim
Aklı olan istemez
“Sen benim engelimsin beyaza”
Solgun gülüm değilsin eğilip aldığım

Evlendin, iki çocuğun olmadı
Mutlu filan da değilsin biliyorum
Biliyorum hüznün gözlü Beyaza
Girilmez tanrıyla kul arasına

Hızırımı diyolar Beyaza
Dokunduğumu diriltirmişim
Peki ben niye hiç dirilmedim Beyaza
Terziyim, doğru ama dikiver gitsin

Biri bana ehl-i beytsin demişti
Ben ‘şiir ustası’ sanmıştım Beyaza
“Cahildim, dünyanın rengine kandım”
Bilmiyordum çok utandım Beyaza

Tanrı yüzünü görmek istemiş
Belki iç güzelliği Yusuf güzelliği
Peki bu kadar çok katil ve kötü niye
Niye onları da saldı içimize

Ne hızırım ne ehl-i beyt Beyaza
Terziyim söküğümü dikemiyorum
Ne ölüyüm ne diriyim Beyaza
Alnımdan öp hemen dirileyim

BALBAL

Eski saatler uzak mahalleleri ısırın bodur ağaçlar
“Güneşi Akdeniz'den Ege'ye taşır mı senin yüreğin?”
Baksana, sokaklara evlerin gülüşleri balballanıyor! ///

GEL HAYDİ

Gel,
-Gittiğim her dönüşte Çin işi yalnızlık
Geldiğim her gidişte güz işi ayrılık-
Haydi.

PROMAGANDA¹ (AKADEMİK ŞİİR)

[kerencenar adlı twitter kullanıcısından ilhamla]

bu yavan çağa karşı
anladık çelikten² sınırlar lazım.
yoksa herkes fazlaca içinde bu cinayetin
ya da maktül sanırım tetiğin epey dışında.
bir entariyi vaatlerce kadınlaştıran ekranlarda³
giyilmesi gereken acizliği hatırlamak kolay mı?
bir meşe altına uzanıp bir tatlı⁴ yeli sarmalasak derken
aklımıza ne vakit geldi her şeyi çarçabuk unutmak?

algı yatakları⁵ için bir gülüşü
sahtekale'de kaç yapıyorlar acaba?
açlığın korkusuyla iğnelenen
bu karın tokluğu kaç ayar⁶?
parmaklar soğuk demir, sevişler tek taraflı ve dijital.
kapatılamaz yönlendirilişlerin koşuşturmasında⁷
bunca yanlışlığı düşünürken uzatılan o mikrofonda
tek söz söylememiştik halbuki, yine de usulen soralım:
nefsimizin korktuğu bu hangi kanal?

insan olmanın sızısı soralım hangi *postta* yazılı?
her deklanşörde⁸ yenilmiş bir silahşör
kıvrıyor düzgün tüfeği ve kırağı düşmüş atıyla.
tükenmemek için tüketen
o büyük hüsrana: promaganda
gökkuşağı sevinçlere karşı
durup durup siyahına davranıyor.
komşuluk⁹ kepenk indirmiş, hamaset biz boyu.
bir kuyu ki vıcık vıcık koyu siyah et larvası.
ben mi çağa yetimim, çağ mı bana prangarya?
nedir bu her akşam başka bir taş sekmek kavgası
eve geldik, rahat!
maske¹⁰ çıkar, dezenfektan ve ko

¹ Bunu mu demek istediniz: Propaganda? -Hayır

² Yalıtım Çelik Kapıları, “Kendinize ve sevdiklerinize bu dünyanın pisliliği sıçramasın!” Tel: 05...

³ Herkesin bir anlığına ünlü olduğu şu zamanda, ünlü olduğunuz o biricik ânı bulup çıkartıyoruz.

⁴ Baklavalarımız ağızımıza lâyık olsun diye Glukoz, Fruktoz, Aspartam, Sakkarin ve daha nicesini kullanıyoruz. Yetmediyse hurmalarımız da var: Şuruba batırılmış...

⁵ “Ölü yorgunluğunuzu çok uyguna alıyoruz, üstelik peşin fiyatına kefilsiz 36 ay taksitle.(Laf aramızda size kefil olacak bir dostunuzun olmadığımı biliyoruz.)

⁶ Sahibinden 24 ayar burma bilezik seti. Dügün için yapıldı, hiç kullanılmadı.

⁷ Bu hayat koşuşturmasına tiknefesler için özel elektrikli scooter. Yağma yok, artık siz de koşuşturacaksınız.

⁸ Kendi kendinizin kendilikli fotoğrafını yine kendinizin çekebileceği uzaktan kumandalı fotoğraf makinelerimizi gördünüz mü?

⁹ Yükselen Konutlarıyla şehrin merkezini üstünüze yapıyoruz. Üstelik sıfır peşinat ve tüm ömrünüzü ipotek etme fırsatıyla.

¹⁰ Tıbbın geldiği son.

DIYARBAKIR İÇİNDE 'HİCRAN DURAĞI'

Ramis DARA

"Ayrıksı, acılı ve zengin bir gözlemlerle yaşanmış çocukluk - ergenlik yıllarının üstüne, koygun, süregelen acıların yüklenişleriyle ortaya çıkan kıvam; acı olgunlaştırıyor insanı, derinleştiriyor."

1978 Diyarbakır doğumlu resim öğretmeni şair Hicran Aslan'ın dört şiir kitabının 2016'da yayımlanmış ilki, kalın, kallavi, *Sesimi Yuttum Önce*'yi okuduktan sonra, not olarak ilk bunları yazdım.

Bu arada ilk bakışta kitabın iki uzun şiirden mi, yoksa iki bölümlü 94 şiirden mi oluştuğunun biraz tartışmalı olduğunu fark ettim. "İçindekiler" sayfasına göre iki uzun şiirden oluşma bir kitap bu. Şiirlerin adları da *Sesimi Yuttum Önce* ve *Makas Özlemi*.

Ancak bu iki uzun şiiri ya da bölümü oluşturan parçaların her birinin de birer adı var. Şiir başlığı konumunda. Ve parça dediğim metinlerin de kendilerine özgü bağımsız birer yapıları. Bu açıdan bunları parça yerine bütün, sonuçta şiir saymak daha doğru geldi bana.

İlk bölümün şiirleri, iç dünyanın; ikinci bölümün şiirleri, nispeten dış dünyanın, çevrenin, şehrin yansımaları gibi biraz. Bölüm farkı bu sanıyorum.

Her şiirin başında istisnasız daha küçük puntoyla dizilmiş birer tanımlık bulunuyor. Bu tanımlıklar da çok zaman şiirin girişi konumunda değiller, ayrı birer şiir(cik) gibiler çok zaman. Buyurun o zaman, size 188 şiir. Ortada uzanan bir hayat ağacının çevresinde, sağlı sollu dallar, dalcıklar.

Doğrusu okumaya başlamadan önce kitabın adının anlamını pek kavrayamamıştım. Ancak tümünü baştan sona okuyup bitirince, taş toprak kaya, insanat hayvanat nebatat, her şey yerli yerine oturur gibi oldu. Ayrıca yaşadığım da, sanki biraz akıl, hayat, gerçek tutulmasıymış. Beni kitap adına yaklaştıracak, 'dilini yutmak' deyimi durup duruyordu karşımda.

Hicran Aslan dil yerine, sesi yeğlerken özel bir seçimde bulunmuş belli ki. Dili yutmak, korku ya da sevinç gibi bir şaşkınlık durumunda anlık bir refleksken; sesi yutmak, süregiden olumsuz ortamda süreklilik de içerebilen gizli, protest, bilinçli bir tavır, bir tür eylem sanki.

Bu ad, Kadın Kokusu şiirinin alınışında şöyle geçiyor: "*sesimi yuttum önce sabırsız sonra közledim belleğimi*" (s. 25). İfade, Kanlı Opera şiirinde de pekiştiriliyor: "*yankısını da yuttum sesimin*" (s. 58).

Hasret şiirindeyse şair, sesini yutunca yazmaya başladığını belirtiyor. Gördüklerini, tanık olduklarını, çileleri, çekileri, şiddeti, baskıyı, ölümleri, öldürümleri anlatamayınca, bunlara karşı ses yükseltemeyince, yazmaya başladığını ifade ediyor, bir bakıma:

*sesimi unutmamak için yazmaya başlayan ben
sesimden utanır oldum.
çocuklar acımasızca öldürüldü
yaşıyor olmanın utancı* (s. 116).

Bu süreç içinde, sadece şair ya da şiir kişisi değil, ondan önce annesi, ondan da önce ninesi de benzer yazgıyı yaşamıştır; suskunluk geleneğe dönüşmüştür adeta. Yazıyı alıntıya boğmamak için Üçleme şiirini işaret etmekle yetiniyorum (s. 87-88). Yine bir şiirin adı Taş Suskusu (s. 13), bir başkasınınki de Sus Kolyesi (s. 122).

Susa, suskunluğa yol açan durum öyle bangır bangır ya da kör kör parmağım gözüne biçimiyle söylenmiyor; sezdiriliyor, şiirleri okuyan seziyor. Meselenin iki ucu vardır ayrıca. Biri

siyasi şiddet ve baskı ortamıysa diğeri de ataerkillik, erkek egemen toplumsal yapı.

Bu şiirler salt sert koşullara politik bir isyandan ibaret değil. Bütün canlıların, hatta cansızların, sokakların, eşyaların bir bütünsellik, iyilik, güzellik, barış içinde varlığını sürdürüp gitmesidir istenen. Akasya Ağı şiirinin alınışındaki şu kapsayıcılığa bakar mısınız: "*hangi tarafta hangi sokakta olduğuna bakılmadan / hiçbir eşyayı hiçbir canlıyı dışarıda bırakmadan / anlatabilecek gücü olsa insanın*" (s. 102).

Ve kitapla ilgili birkaç cümle:

Kıssadan hisse çıkar da, kıssa-hisseden şiir çıkar mı? Bunu görmek için beş dizelik Kedi Kuş şiirini okumak gerekiyor (s. 36).

Şair, dili, söyleyişi zorlayarak yabani, naif, dokunulmadık, güzelliğler ortaya çıkarıyor bazen: "*kelebekliğini öldürdüğü o güzelliklerden (...) gitme desem kalınır sanırdım*" (s. 64).

Soyutla somut ilişkisi içinde ilginç imgeler çiziyor: "*aşk dilendim dalgalar aldı götürdü / yüzme bilmeyen isteklerimi*" (s. 66).

İnce düşünsel gözlemlerde bulunuyor: "*damarları anne sütünden arınmamışken daha*" (s. 69).

İlk şiirinde "*babamı affedemedim hiç*" dediği, bu ilk kitabını "*Oğullarım Mirjen Aşil ve Rojen Oral'a...*" ifadesiyle oğullarına adanmış Hicran Aslan. Hatalı da olsa babaya sonsuz kin duymak mümkün değil elbet, şair kız için. Kitabın ilerleyen sayfalarındaki Kendim Mezarlığı şiirinde: "*yağmur sesine değen sabah ezanlarının / hüznüne ağlamayı değiştiremiyorum hâlâ / öyle bir sabahta kaybetmişim babamı / yamalamadığım bu acı hâlâ duruyor*" diyor (s. 53).

*

Hicran Aslan 2018'de yayımlanan 40 şiirden oluşma ikinci kitabı *Dışarısı Mağara Kaç*'ı da "*Kızım Morî Lena için...*" ifadesiyle kızına adanmış. Kitabın ikinci şiiri Kabuk'ta da yeniden "morî için" adaması var. Ve bu kez "ses"ini de ona: kızına hediye ettiğini söylüyor. Şiire yakından buluşmadan, muhtemelen şiire başlamadan yutulmuş ses, kanalını bulup ortaya çıkınca. Şöyle: "*eğer dönersen bir kuşa / sana tek hediyem sesim / uç koca ahımın semalarına*" (s. 10).

Bu kitabın adı beni birinci kitabın adından daha çok uğraştırdı. Mağara doğal koşullarda içerisidir. Buradaysa "dışarısı". Acaba söylenmek istenen ne? Dışarısı olumlanıyor mu, olumsuzlanıyor mu?

Kitabın sondan altıncı şiiri "Ölümgâh"ta aradığımı bulur gibi oldum: "*lambalardaki numaralar sinir krizi / dışarısı mağara kaç!*"

Şiirin mekânı, ölümgâh (ölüm yeri, ölünecek yer, demek olmalı), bir hastane odası. Buradaki lambalar hastane odasındaki cihazların ışıkları mıdır, dışardaki trafik lambaları mıdır (otobüsten de söz ediliyor çünkü), anlaşılacağı için peşinden koştuğumuz ifade de yine biraz ortada kalıyor.

Dışarısının mağara olduğu kesin de, bu terim olumluluğu mu olumsuzluğu mu ifade ediyor: Sorun bu.

Doğu - Güneydoğu bölgelerimizde yaşanan sıcak çatışmalarda mağaralar sığınak yerleridir bilindiği üzere, yaşama alanları. Hastanede yatmakta olan şiir kişisi de ölüm yeri (ölümgâh) olan hastaneden dışarıya kaçıp kurtulmak mı istemektedir, tam belli değil. Yoksa siyasi ve feodal şiddet ve baskı altında bütün bir dışarısı, zifiri karanlık, yaşaması ya da kısıtlı imkânları olan bir mağaraya mı dönüşmüştür?

Sonuçta, mağara hayat mıdır, ölüm müdür?

Bana hayatmış gibi geliyor.

Hastaneden söz etmişken... İlk kitapta "*hastalığından başka anlatacak bir şeyi kalmayanlar*" dizesi bulunurken (s. 123, Pervane şiirinde); burada, Ölümgâh'ta da, "*hastalığından başka hiçbir şeyi yok*" (s. 61) dizesi bulunuyor. Şair; öğretmenlik, annelik ve genel toplumsal sorumluluklarının yanı sıra -şifa

bulacağımı umup dilediğimiz- bir hastalıktan da mustarıptır bu arada.

Dutla beslenip, koza örünce kaynar kazanlarda öldürülen ipekböceğiyle özdeşleştiriyor kendini bir şiirde, ki çocukluğunda bu böcekler için babasıyla dut yaprağı toplamaya gitmiştir (Dut Ağacının Rüyası, s. 13-16).

Bir önceki şiirde de, susamış kelebek olarak, “timsahın yalan gözyaşını”, “kaplumbağanın gözyaşını” içer (Kelebek, s. 11-12).

Beri yandan bu kitapla, öyle ilginç çocukluk anıları, gelenek görenek ve adeta ritüel parçacıkları var ki, bunlardan usta bir senarist ve yönetmen eliyle şahane bir film çıkarılabilir gibi geliyor bana. Senaryo yazımına şairin de katılmasıyla elbette.

“Çok katmanlı bir coğrafya”(s. 45), “yeşil alanlara dönülmüş koca kültür orda” (s. 62) büsbütün yok olup gitmemelidir:

İçinde doğulan “evin Dicle nehrine açılan arka kapısı (s. 62), “çok odalı avluda iki oda” kiralayarak çoluk çocuk yaşama serüveni (s. 45), Hevsel bahçelerinden ipek böcekleri için dut ağaçları kiralayan baba (s. 13), çocuklarca şampuanla yıkanıp henüz süt verme çağında olmadığı halde başka bir yavru kediye dayatmayla annelik yaptırılan yavru kedinin ertesi gün ölümü (s. 24-25), kış gecelerinde kırık yerlerden içeriye kar dolan çatı katındaki resim atölyesi (s. 32-34), kediye kaptırılan ve kapanan kapıya ezdirilen civcivler (s. 36-37), “kelebeği patisiyle öldüren”, sonra da sürekli tüylerini tarayan kedi (s. 41), kibritle oynarlarken şehirden babasının getirdiği rengârenk naylon elbisesi tutuşarak yanan küçük kız (s.42-43), leğende yakanırken ablann dalgınlığıyla sıcak suda haşlanma (s. 45-46), cehenneme su taşıdığına inanıldığı için kırlangıçların rahat girip çıkmalarına imkân sağlama amacıyla kapatılmayan kapılar (s. 47), “ciğerlerini patlatırcasına ötüşen / cırcır böcekleri” (s. 52), “yılanlar terk etsin diye evi / sacın içinde keçi kılı” yakılıp dualar eşliğinde bunun odalarda gezdirilmesi (s. 54), kesilip derisi yüzülen kurbanlık koyunun leğene konan bağırsaklarının yaşamaya devam etme çabasının 5 yaşındaki kız çocuğunun gözünden algılanışı (s. 55-56), alkansı için alınan önelemler (s. 63), ailenin “kızıl kahve atı” (s. 64) ve elbette başka şeyler, başkaları... Bu toplamdan belgesel tadında, iç yakan, ibretlik, şahane bir film ya da dizi film çıkmaz mı sizce de?

Bu hoş, ilginç, iç yakıcı şiirler okunmayı beklerken elbette...

*

Geldik, 2019'da çıkan üçüncü kitap *İp Cambazı*'na. Wirewalker başlıklı ilkinde 23, Kırmızı Büyü başlıklı ikincisinde 12 şiir bulunan, iki bölümlü 35 şiirden oluşma bir kitap bu.

Bölümleme için bu sefer somut, biraz dışarılık bir sebep var: Birinci bölümü oluşturan 23 şiir, sanatçı Mehmet Ali Boran'ın fotoğraf, video ve enstalasyonlarından (yerleştirme) hareketle yazılmış ve başlıklarını da o görsel yapıtlardan almış.

Bir önceki kitabı *Dışarıya Mağara Kaç*'ın ilk şiiri Devre Arası da bu sanatçının fotoğrafından hareketle yazıldığı için yeniden buraya alınmış (s. 24)

Wirewalker, internete sordum, İngilizcede “ip cambazı” demek. Sözcüğün İngilizcesi bölüme; Türkçesi de kitaba ad olmuş. Peki ip cambazı nedir, ne yapar? Bunu da internetten konduralım şuracığa: “İki direk arasında, yüksekte gerilmiş ip üzerinde gösteriler yapan cambaz”. Ancak şiirin dünyasına daha iyi girmemiz için bu anlam kadar, hatta bundan da çok, şiire bir tür modellik yapmış olan görsel'i görüp incelememiz gerekiyor bence.

Gönderdiği ya da yola çıktığı görsellerini görmediğimiz şiirlerin içine girmek, onlarda kendimizi bulmaya çalışmak kolay değil. Picasso'nun ünlü tablosu Guernica ile ilgili de şiiri vardı Hicran Aslan'ın bir önceki kitabında. Ama Guernica

hemen herkesin bildiği bir resim. Gerektiğinde, şiiri okuma esnasında da bulup yeniden incelenebilecek konumda. Ama hiçbir suretini kolaylıkla göremeyeceğimiz fotoğraflardan hareketle yazılmış şiirler insana pek sıcak gelmiyor, şiirleri zaman zaman ikinci eli yaratılmış gibi algılıyorsunuz ister istemez. Ya da en azından bende böyle biraz. Hayatı az çok biliyorum, ama bu resimleri, fotoğrafları bilmiyorum. Şiiri okurken hayattaki enstantanelerden, olaylardan, durumlardan çok; göremediğim, aklıma takılan o görselleri canlandırmaya çalışıyorum kafamda.

Bence bir dizi görsele yazılmış bir dizi şiirin devinim alanı, zihinde çağrışım yapma gücü ister istemez sınırlıdır. Şairinin resim öğretmeni, belki ressam olması biraz bir avantaj olabilir tabii, bu arada. Ben yine de bu tür şiirler yazılacaksa, görselleriyle birlikte yayımlanmalı düşüncesindeyim.

Bu bakışımı koruyarak bölümün ve tabii kitabın ikinci şiiri Aç Bacaklarını üzerinde durmak istiyorum: “kuğu misali siyah yaralar / doğduğum yerin alınyazısı / uyanırlar ölü uyanır gibi / gömülü korkunun tarlasında” (s. 13) dörtlüğüyle açılıyor bu şiir.

Ve burada “doğduğum yerin alınyazısı” dizesi kadar “gömülü korkunun tarlasında” dizesi de ilgimi çekiyor; hatta ikincisi daha çok.

Çünkü korku bu kitabın ana teması gibi görünüyor.

İlk kitapta “korkum benim verimli tarlam” (s. 32), ikincisinde “kalabalıklar aşkına sevgi de korku kadar verimli” (s. 48) dizeleri geçiyorken korku kavramı bu kitapta biraz daha yoğunluk kazanıyor.

Başka şiirlerden alıntılar:

“vahiy gibidir komut / içinde yaratılan korkunun adıyla / dağılır mürekkep” (s. 31), “gözleri korkudan bir kız çocuğu” (s. 50). Gözleri safi korku, korkudan oluşma, korkudan yapıma bir kız çocuğu düşünebiliyor musunuz?..

Bir de farklı, güzel bir imge:

“yediği yılanların gözleri ve / kelebeklerin hafifliği / yeşerir tavus kuşunun kuyruğunda” (s. 38)

Açık coğrafya adı, şehir adları pek geçmemişti şimdiye kadarki şiirlerinde şairin. İçindeki Yangın Başkasının Buyruğundaysa İşaret Edileni Yakarsın şiirinde birden küçük bir patlama oluyor: “bodrumda tatil yapılmaz her zaman / ölüm beklenir cizre nusaybin surda” (s. 26). Sur'un, tarihi Diyarbakır surlarını ve buradan hareketle bu şehrin tarihi merkez ilçesini anlattığı notunu bilmeyenler için düşelim.

Vazgeçmenin Sesleri şiirinde de “pencereden mardinin gerdanı görünüyor gizemli” (s. 67) dizesi var. Diyarbakır memleketi, Mardin de öğretmenlik yaptığı yer, sevgili Hicran Aslan'ın.

Hicran Aslan, ilk kitabından sonraki üç kitabının yayıncısı Kaos Çocuk Parkı yönetmeni şair müzisyen Lokman Kurucu'ya, onun 665 Çocuk ve Şeytan kitabındaki Azar şiirinde bulunan “içimde adı çocuk olan bir ejderha uyuyor” dizesinden hareketle sanıyorum, adadığı Dragonchild (Ejderha çocuk demek Türkçede) şiirinin alınışında “unutturmakla başlar onların cenneti / sen hatırlat!” (s.55) demektedir. Sağlık esenlik için, güzel günler için, dünya için, her şey için mücadele, mücadele.

İki şiirin daha adını anmak istiyorum kitaptan: Biri, şairinin ölen dedesinin köye gömülüşünü yansıttığını sandığım lirik şiiri Kırmızı Büyü, diğeri Beni Sal şiiri. Bu sonuncusunun giriş dörtlüğüyle kapatalım bu kitabı:

düşman gelmeden keser pişirir hayvanlarını
birkaç gün durmadan et yer ev halkı
en sevdiği keçisinin etini çiğner
korkunun genç ete sınışını yutar çocuk (s. 53).

*

AĞIR BAŞLI ŞİİR

Melih Elal için

ben hep şiirlerim,
ağır başlı olsun isterdim.
geçmek bilmezdi ağrılarım.
kendime de benzesin isterdim.
boyu tuttu, eni tutmadı.
bir şiir dergisi olmak isterdim.
güya yetişecektim şiir bankalarında.
yaralarımı da bantladım, sahicuydım.
şiirlerimi koyduğum yerde bulamadım.
bir *Melih ELAL* olmak isterdim.
kanserli kısık sesi şuramda kaldı.
ben hep 1 Mayıs bayramlarında
dizelerimin dişlerini ağrıttım.
sokaklar almıştım şehir yapacaktım.
önce Çanakkale küstü
sonra yine Çanakkale.
mahallelerini saymıyorum bile.
köy kaldım, köy öleceğim.

Mustafa EROĞLU

KALLEŞ CURCUNA

Ali İsmail Korkmaz'ın anısına

O kalles curcunanın ortasında, bir tarikat ayini gibi
çıldırırken...
İşyanımızın yakışıklı heykelinde, yeni barbar!..
-sürüldük anne! Eylülle ve ölüme. Günün karanlık heykeli
seğirirken
yüzümdeki seni... zamanın en eski kehaneti çağırarak,
ağıtlarındaki
beni. Sabahın erken eşiğinde hem kahin, hem kurban...
Onun
kursağında şişecek, yarımın aydınlık yarası. "gelecek,
şimdinin kötü
tekrarıdır. Ve ölmek artık, başarılı bir şaka gibi yaşamaktır
dünyada"

bir cinayet makamıyla ödeşmek kadar ıssız.-

Şu yanlış mirası yok mu onların! Bir maymunun izini, o
yasak elmaya
çıkaran. çocuklarımızın kanıyla, kindar bir tanrıya
yalvarıyor. Kasaba
çarşılarında, çocuk gelinlerin gerdek makamında. Milli
gangsterlerin
zulasında, ganimetin çirkin kazasında. Okul kantinlerinde ve
bütün
yenilmiş hikayelerde... paranın sırtındaki uyuzu, kusmak
olur büyük
ödevimiz. Sarmak, peşimizdeki sırtlanın yarasını. Kirli
namluların

alçak hizasında, susmak gibi!..

4. ve son kitabına geldik sevgili Hicran Aslan'ın.

Netameli 2020 baharını izleyen yazda "son kitap"tan söz ediyorum tabii. Hayatın nereye nasıl akacağına nereden bilebiliriz? Bir Cassandra biliyordu bunu mitoloji dünyasında, onun söylediklerine de kimse kulak asmiyordu...

Dördüncü kitap *Tanrı Beni Dansa Kaldırdı*'da, hastane ve hastalıkla iletişim ve etkileşimler, iyileşme *seansları*, o sırada çekilenler, iç ve dış gözlemler ana tema; buna eklenen, erkek egemen toplumda sanatçı duyarlıkları bir hanım için sarsılan evlilik düzeni, eski evden ayrılıp yeni bir eve taşınma telaşları ek tema gibi görünüyor. Bu minval üzere kurulu çağcıl bir tragedyanın monologları, tiratları gibi parça parça işleyen, ilerleyen, arada bir finallerde koro ya da içses yerine tekrarlı dizelerle ve yine nesnelere dile gelip 'de'meleriyle, italikle gösterilmiş başka dizelerle oluşturulmuş uzun bir şiir var burada karışımızda.

Şiire bir safiyet, zenginlik katan canlılık - canlandırmacılık kitap boyunca varlığını sürdürüyor, evet.

Şairin saçları ve kızıyla başlayan 'de'meler; taraça, dualar, köşe, pijama, metal, iğne, hurma, suyun ayetleri, üniforma, rakkaseler, muhbir, cürüm, çay yaprakları, cevşen ile gelişip sona eriyor. Bunların konuşmalarını dinliyoruz sırayla.

Ve bir alıntı - iki ayrı sayfada, birinde dualar'ın, diğerinde pijama'nın konuşmasından sonra gelen, bağımsız üçlük:

*gül yaklaştıkça
ellerini açıyor sesim
dünya bizi affetsin (s. 19 ve 23)*

Ve dans. Kitaba adını veren ifade. Tanrıyla hayali ya da sanrı dans:

"*tanrı beni dansa kaldırdı (...)* bir erkeğin bedenine girip dokundu bana" (s. 38).

Hicran Aslan'ın tanrısı erkek, doğallıkla.

Birden bizim oralarda (Manisa-Salihli'ye bağlı Kurttutan köyü, güzel yurdum...), özel durumlarda tanrının tanrıça gibi algılandığı bir bağlam aklıma geldi. Tütün tarlasında gök gürleyip sağanak başladığında annem de, babam da, "Gadın Alla'm, bicez Alla'm, sen bilirsin, afatından sakla bizleri" diye dua ederlerdi. Tanrıçığımız bizde bicezdi (birceğiz: bir tek) ve kadındı! Hangi eski efsane ve inançlar işe karışıyordu burada bilmiyorum.

Şairin yukarıdaki dizelerini okur okumaz bunlar aklıma çokuştular birden.

Hicran Aslan'ın yıllar yıllar sonra da, "*ez li virim! / ez li virim!*" (Buradayım! / Buradayım!) diye haykırmasını diliyorum. Şiirleriyle olduğu gibi, bizzat gövdesi, sesi ve nefesiyle de.

Hicran Aslan'ın şiir kitapları

Sesimi Yuttum Önce, Hel Yayınları, Ankara, Mayıs 2016, 128 s.,
Dışarıya Mağara Kaç, Kaos Çocuk Parkı Yayınları, Ankara, 2018,
68 s.,

İp Cambazı, Klaros Yayınları, Ankara, Nisan 2019, 72 s.,
Tanrı Beni Dansa Kaldırdı, Klaros Yayınları, Ankara, 2020, 60 s.

Not: Şairin bir de *Esmerê* adlı Kürtçe bir şiir kitabı bulunmaktadır (Hel Yayınları, Ankara, 2016, 64 s.).

GELGEÇ

İki gülün ardından yağmur
zamanın ömründe yapayalnız
emeğinde gülüş ister
her gün kırılğan hercai

göz göze gelmemizi ister
gök çatlarken camda
bir tas aşk yağmurda
bir de yoksulluğa örtü

susuzluğunda kıvrırır çöl
gülle dokunsa yeşerir kum
serinler kalbin gölgesinde
doldurur sesindeki çatlağı

o vakit sesindeki kırmızı
gece yarısı kâğıt kalem ister
bilirsin yakışır yağmur güle
açılınca tüm pencereler

Hakki AVAN

NASIL YAŞANIR

1
Kılavuzun dağ rüzgârı olsun
dağılsın saçlarının esmer serinliği
bir karacaoğlan türküsü söyle
bütün toros kızları duysun sesini

Dağ üstü turnalar geçerken
özgürlük kadar mavidir
çakırdikenler diz boyu
hitit güneşine benzer dağkeçileri

Pınarlara konar kuş cıvıltısı
nasıl yaşanır sevgisiz bilmem ki

2
Vicdanları kasalarında kilitli
yeryüzünün talanında
dağları delen ferhat değil onlar
sevda yüzünden-
altın peşinde aç kurtlar gibi

Av peşindeler
vurdular dağkeçilerini
toros'un pınarlarında kan lekeleri

Hızır sesinde ağacın ağıtı
nefessiz kalmadan yeryüzü
toprak su hava
nasıl dayansın dağlar bilmem ki

3
Gidecek yer yok
nasıl yaşanır?

RÜZGÂRIN KALBİ

abbas kiarostami için

yalnızca gözyaşı diyebilirsin
bu sadece yanık bir ezgi
gönlünü yıktıklarının ahıyla bestelendi
kaç zalimi etmedi ki yerinden

bu çile boşuna sanırsın
güneşin yanmadığı an mı var
ayın vazgeçtiği mi oldu hiç
ya pervazında beslediğin kuşlar
anlatmadılar mı sana
karanlığın aşk karşısında şansını olmadığını

ölmenin nihai hazzıyla övünürsün
zor bilmediğin bir hayatı yaşayamamak
bundan daha kötü mezar mı var
aklın örttüğü bilgelik
asıl körlük görmek istemeyeninmiş

sevgilim uzaklığında her nesnenin
biçimsiz bir arzu
onunla yürüyeceğim dünya denen bu yolu
sadece onun kalbiyle duyulacak
ey âşık
bil ki olamazsın
kalbin seni terketmedikçe...

M. Utku YEŞİLÖZ

KIRA GİDELİM

İçeriye açılan gizli bir bahçe, gidelim
bir kuşla bir tilkiyi sıkıştırmışlar kuytuda
dağlar oval zerrelerin etrafını çevirmiş
göğsümüzde şehir, yumru
toprak tartımı, su tartımı
dengeler bizi her sözcük kırdı.

Mektupları gönder evvelden, gidelim
evler ki çoğalmışlar kenarında sokakların
bahçeye her oturuşta sabah dediğin çaysa biraz
esen poyraz
sallar bizi aynı yere dikilmiş iki kavakla.

Bir kez görmek için kuş ve tilkiyi, gidelim
kuytuları yoktur bilirsin dostlukların
güzel olan yalnız bize açar çehresini
ağız ağıza
artık çözülür dilimiz, altında durunca ayın.

Böylece gece çökmeden alnımıza, gidelim
yoksa garip bir uzaklık kalır avcumuzda
odaların ışıkları yıldızları çepeçevre sarmış
evren yeni kapısından ilk bizi almış
boşluk tartımı, sonsuz tartımı
nasılsa dengeleyecek bizi her sözcük orada.

ŞİİRDE KAYNAŞMA

Hüseyin PEKER

Nurgül Ulu, 1978 İstanbul doğumlu, hemşirelikten yaratıcı yazarlık derslerine, metin yazarlığından ressamlığa çok işle uğraşmış. 2017'de ilk şiir kitabı; bu uğraşlarının yeni bir eklentisi gibi görünse de, bu yıl çıkardığı ikinci kitabında şiire ne kadar ısındığını da görebiliyoruz.

2020'de Hayal yayınlarınca basılan *Belki de İnanmaktır Mavi* ustalığa çıkan çizelgede bir yeni örnek sanki. Baştan sona 'mavi'nin bir simge gibi çok şeye eklendiği, satır aralarında en başta bir fikir olarak bizi yalnız bırakmadığı söylenebilir. Mavi kavramı elbet denizi, sonsuzluğu, belki özgürlüğe varan geniş anlam yelpazesini içine alabilir. (Bu mavi iç çekiş'lerin tekrarı sıkıcı olmuyor mu?) sorusuna gelince, yerleştirilmesinde boğuntu yaratacak bir üstüste'liğe rastlanmadı.

Daha çık kısa ve doğaçlama biçimlenen söylemlere bütünleşen şiir örgüsünü, anlamı ve kösnüllüğü göz ardı etmeden kıyasıya ateş dilinden ezberletiyor. Bazen slogana bile erişen, yürekte kopmuş bir söylem bu! *'Ateşten dövülerek eriyen demir de kalbim'* (s: 26)

Kitabın girişinde, daha ilk dizede tavrını net koyuyor şair: *'Gecenin hovarda perisi'*. Ardından sevgilinin baht olduğunu iddia ediyor. Anlıyoruz ki aşk ortalamalı bir konudan yola çıkıp geliştirecek şair. Korkakça öpüşmeler, yıldızlardan niyet tutmak adına fal bakan sevda avcılığı.. Nurgül Ulu'nun işi, yöntemi bu. Aşka aşkla yanıt vermek, ve gerekirse heba etmek: *'Kağıttan adam sen de, her gece okşadığın sahte yıldızları unut'*. Burada sahte yıldızlara dikkat etmek gerek. Şair aşk bilgini bir kişidir bir kere. Karşı tarafa bir üstünlük iddia etmektedir. 'Sahte Yıldızlar' kavramı da, burada gelip geçirdiğin aşkları bir kenara koy, onlar bitti artık deme anlamında değil mi?

'İçinden çilekli dondurmalar geçen' tipi çocuksu ironiler hep Ülkü Tamer tadında. Ama kitabın esas meselesi, anlatılmak istenen *'çok kadın'*. Dünyaya çarpan, istiridye kabuklarıyla süslenen saçları ellenen kadın: Nurgül Ulu, bu kitabında aşkı irdeliyor.. *'Kaç vapurdur sana yetişemedim ben'* dediği zikzaklı bir aşk. Soyut ölüm için mezar taşı resimlerini bile sakladığı, fil dişlerine çok güvendiği, küçük boylu, iri bakışlı kadın: *'birden fazla ölmek yok'* ona göre...

Furkan Çirkin, ilk kitabındaki bütünsel çalışmalarına bir ikincisini ekledi. Bütünsel derken şunu kastediyorum. İlk kitap olan *Nihilist Alarm*'da tekrarlarla örülü bir çerçeveden konu dışına taşmadan, çizgisinden ayrılmayan bir toplama erişme çabası görülüyordu.

Yakın düzende fakat ayrı yollarda gelişen ikinci kitabı *Şer/h*'te benim yolum tarzım bu der gibi. Bir çeşit kimlik göstergesi yapıyor biçimiyle (Klaros yayınları, 2020).

Şer/h'te ortak görülen özellikler şöyle, bazı hayranlık duyduğu şairler ve tek dizelerini üst tarafa rozetliyor. Bunun üzerinden kendi çizgisinde 2-3 dizelik panoramalarla durum özetine dönüştürüyor olayı. Üstteki Cemal Süreya, Murathan Mungan dizesiyle, elbet bağlantılı şeyler söylüyor. Ekseri aşktan yana, girdaplarla dolu deyişler bunlar. Furkan'ın ekledikleri de öyle.

Hatta bunu 2-3 dizede tamamladığında üstüne bir de risk alıyor. Öyle ya, böyle kısa ve az sözle yapılan tanımlamalarda, üst düzey bir sözcük buluşturması, imge,

çağrışım patlamasına değer vermesi gerekli. Bunu büyük ölçüde sağlıyor. Daha da olabilir. Yüklü, kabarık deyişler örneğin. Bazılarında sade, ölçülü kaldığı da söylenebilir. Az sözde daha vurucu olma gayreti ön planda olmalı.

Furkan'da *'Zaten bütün çocuklar ve aşıklar kurutana dek emer'* tipi eşsiz söylemler de yer alıyor. Bunların yer yer özdeyiş veya slogan'a yaklaştığı da söylenebilir. Zaten bu sistem onu oraya yaklaştırıyor. *'Zaten bütün şairler, kendinden nefret etmek zorundadır'* ya da *'Çünkü artık hiç bir deniz boğulmaya değer değil'* dediğim gibi değil mi? Furkan tamamlayıcı bir dille üstte alıntıladığı büyük şair dizelerini öğütsel bir dille, derviş edasıyla çerçeveleyiyor. Kendine özgü yöntemler bunlar, biraz da şiirin dışına taşan. Ben *Şer/h*'le Furkan'a az daha yanaşmış sayıyorum kendimi.

Ahmet Günbaş, İzmir'de içten, alçakgönüllü ve candan kimliği ile aramızdan biri. 2002 de aldığı Behçet Aysan şiir ödülü dışında birçok irili ufaklı ödülü, ve sayısını bilemediğim şiir, çocuk, gençlik yapıtları, roman, deneme kitapları mevcut.

Şiirinde aramızdan biri gibi, sokaklardan İzmir'in ara mahallelerinden sesler duyuluyor. Hani mahallemizin şairi diyeceğim ona. İzmir'i edebiyat alanında hep ayakta tutmayı bilmiş bir kimlik. Bu açıdan İzmir'in kalbi sayabileceğim az kişiden sayılıyor. Erken Ölümlü Şiirler ve Ölümüne Direnen Şiirler derlemeleri de anımsanması gereken yapıtlar. M.Kadri Sümer'le hazırladığı İzmir Şiirleri Seçkisi gibi oylumlu toplamlar.

İyi bir okur ve izleyici de saydığım A. Günbaş'ın son yapıtı *Bir Şiir Geçimi* (Klaros yayınları 2020) anılmaya değer bir çalışma. Onlarca ozanın, deneme, düzyazı, roman, öykü yazarının eserlerini titiz bir yaklaşımla incelemeye gidiyor. Ve birazını beklemediğimiz sonuçlara yaklaştırıyor bizi:

'Onu epeydir izliyorum. Ta lise yıllarına dayanan sınıanmış, sarsıcı bir şiir dostluğu bu. Epeydir hevesinin önünde koşturuyor... Bu erken başarı, bu ışıldayan yetenek bana Gonca Özmen'le Nilay Özer'in çıkışını andırıyor biraz.'

Şair Didem Gülçin Erdem için söylediği bu sözler, bir şaire yaklaşıırken, her yakasına iniş çıkışlar yaparak, edebiyat geçmişine de uyum sağlayarak varılmış titiz kanıtlar. 1976'da *Dönemeç* dergisini kuran kurulda yer alıp, *Demokrat İzmir*'deki yazılarıyla yayın hayatına atılan Gazetecilik Yüksek Okulu mezunu bu hemşehrimiz, söz ettiğim kitabında Sina Akyol'dan Oğuz Tümbaş'a, Fatih Akça'dan, Fergun Özelli'ye tanıdığı, tanıtmaktan keyif aldığı edebiyat kimliklerini göz önüne sermiş. Ömer Turan'ın onun için söylediği söz belki her şeyi kapsıyor: *'uzun ve yorucu bir uğraştan kopup gelmiş'* Ahmet Günbaş. Yolu açık olsun.

Hakan Unutmaz'ın son şiir kitabı *Japon Balıklarının Sevin*'in son şiirine baktığımda şöyle bir giriş tasarlamış: 'Ek-1 Es-ki Şiirime Dönüş Çabaları' ardından gelen 'Suyun Sesi' şiirine bakarak da bu sonuç bildirgesi, bana şunları düşündürdü: Eski şiirine dönüş çabaları demekle şair yaptığı işin yeni, özellikle kendi için bir deney olduğunu baştan kabul ediyor.

Homeros Öykü ödülü yanında, 2018 Altın Defne Genç Ödülünü de alan 1991 doğumlu genç şair, Türkçe bölümü mezunu olduğu gibi, gazetecilik eğitimini de sürdürüp öğretmenlik yapıyor.

Kitaba ismini veren ilk şiirinde, 'Aynanya' ile ödül aldığı günkü, ödül töreninde otel lobisinde şairleri anlatır gibi. Hem de ismin, çağrışıma gerek duymadan, o sahneyi

SABAH OLMASA

sonuna gelmişim gecenin
bir adım atsam uçsuz bucaksız aydınlık
bense en çok geceleri sevmişim...

canlandırıyor. Nihat Özdal'ın, Faris Kuseyri'nin, Ahmet Telli'nin bir resmigeçit gibi dizildiği bir şiir gecesi dile getirilen.

Başlangıç sayfasına da: 'Gereğini İlgilerinize arz ederken' gibi bir girişle, daha çok ironi ve farklı bir rahatlıkla deneye çalışacağını imliyor şair. Okuru bu paldır küldür anlatım içinde gülümsetmek de sanki esas amacı. Lale Müldür, Ahmet Güntan'dan tutun, Aşk-ı Memnu'nun Bihter'ine kadar uzanan bir rahat söyleyiş ve humour uzantısı.

Bu şiirlerde çok çeşitli yerlere, ve akıl almaz bölgelere bir sırayış var. Konacağı yeri bulamamış bir serçenin kanatlarıyla şiiri tamamlamak ister gibi. Bir tarafı Ece Ayhan'la Ballıkuyu'dan Limontepe'ye toplu bir gidiş söz konusu. Bu tür gülmece'ye ayak uzatan söyleyişlere ağırlık verilen şiirlerde, okurun ne kadarına katlanacağını iyi hesap etmek lazım. Gerçi H. Unutmaz bunun ölçüsünü kaçırmıyor, ayrıca okuru bu konuda zihin yelpazesinden uzak tutmamaya kararlı. Ahmet Mithat'tan Gülten Akin'a, Cevat Şakir'den kırmızı Tuborg'a varan bir paçal. Bir yandan *Heves* dergisinin ekibine el sallayan bir farklı görüntü.

Ali Varol, 1978 Şanlıurfa - Viranşehir doğumlu, bir süre Fars dili edebiyatı okuduğu halde Türk dili Edebiyatı mezunu. Dönemin dergilerinde şiirle uzun yıllar içli dışlı olmuş, ve kopmadan öğretmen olarak, şair olarak edebiyatın içinde yaşamış biri. Altıya yakın şiir kitabına *Kitab-ı Aşk* ile bir yenisini çalışmalarına ekliyor (Klaros yayını 2020). Burada aldığı eğitimden de yola çıkarak (eski edebiyatımızın temel konusu olan) aşk öğretisine, yeni bir bakışla ısınma turu yapıyor. Farkın biri, yaklaştığı kırk ikinci yaşının verdiği olgunlukla, aşka demlenmiş bir gözlükle bakarak, farklı değer biçen bir yer kazandırması. Aşk karşısında '*ben kabuk tutmayan yarayım*' derken işin derinliğine ilk noktayı koyuyor zaten. '*ben seni resmeden çocuğum*' dizesinde de sevdiğinden bir boy kendini küçültüyor:

*'Karşısında hep boynu bükük dururdum
yüzümde yoksulluğun izleri'*

Şair, belki eşine bir seremoni yaratma edasında. Dedim ya, sevdiğinden, hep bir boy ölçüde kendini kısaltarak, '*sarılp birbirimize döşüne yağdığımız yatak*' dediği yaşadığı anın değerini bilme ve tartıp ölçme, sonra da yerine koyma edasında. Bazen bu anlatımları '*vesselam u kalam / yürü gerusun geru*' tipi dönemin deyişleriyle taçlandırarak yapıyor. Geriye dönüp baktığında yaşadığı bir yirmi iki yaş kalmıştır. '*Ben seni doğurayım / sen yoğur beni*' dizeleri de gene sevgiliye ödünlerle dolu. Doğu akşamında yapayalnız yaşanan aşklardır konumuz. '*seni ben ayak parmaklarından operim*' dizesinde olduğu gibi.

Gene bir şiirinde '*uçurumlara rezil olmaktan, utanma*' diyor sevgiliye. Bu ve buna benzer yazınsal dile keyif katan dizeler de çoğalıyor ardından. '*size kalacak ay ışığı tepside*' gibi.

Ali Varol, güneydoğudan gelen sıcak bir esinti. Bir o kadar da baharat benzeri yakıcı yüreğiyle sesleniyor. //

BUDAPEŞTE'DE KAN TUTMUŞTU BENİ

Budapeşte'de kan tutmuştu beni, hatırlarsın
İşkodra düşmemişti daha, Esat Paşa paşaydı
En derin yerinden ölüm çıkmıştı Ohrid'in
-Paşalar, paşalar, kalplerinize gömün kelimelerinizi!

Bak dedim Bratislava uzak bize, sen şimdi otur
Bir ordu hazırla aşk artıklarından, geçitleri tut
Unut yalnızlığı ininde, düşlerini eğit de gel
-Paşalar, paşalar, bu bozgun çok su kaldırır, eyvah!

Uysal bir köpek gibi sınıştı ölüm dizlerime
Kim konar kim göçerdi, tozlu zamandı, dinlendim
Yine kan tuttu beni, Budapeşte radyosu sustu birden
-Paşalar, paşalar, hani apoletleriniz, şiirleriniz nerde?

15 Qershör (Haziran) 2020

Metin KIZILCALIOĞLU

SAVAŞ VE BARIŞ

Kıyılarda terliklerini sürüye sürüye geçenler
kumların üstünde kurdukları yalnızlıklarını mı
ayaklarıyla süpürdükleri geçmişin acı hatıralarını mı
sağda solda gözleri bombaların izlerini mi temizliyorlar

Kimdi o "çimenim ben
bırakın işimi yapayım"* diyen
açıkta kalmış yüreği
kim örtecek yeryüzünü şimdi

Vardiyasını bitirmiş
Avrupa kırmızı Orman Karıncası
belli ki evine dönüyor
bu acımasız dünyanın gündüz sıcağında

Düşünmeden edemedi birden sokağın köşesi
ve etrafındaki her şey
misal hep kaygılı bakan kumru
dönüp de ardına bakarsa
neydi ona kalan bu dünyadan

Gıcırdayıp duruyor göğün yüzü
pınarın dibinde büyümüş çınarın sesi gibi
şimdi tam olarak gördü şaşkın Andrey
neydi gözden kaçan

Geçip gitti savaş ve barış
iki kardeş
iki yakın arkadaş
masmavi bir denize açılan
aynı tozlu yoldan...

Temmuz 2020

*Carl Sandburg /Çimen Çeviri: Duygu Gündes

İLHAN BERK'İN ŞİİR DENİZİ

Ümit YILDIRIM

Tahir Abacı'nın Şairler Kahvesi'ne bakarsanız o "bir şamar oğlanı", Necatigil, onu "şirimizin uç beyi" diye tanımlamış, Muzaffer İlhan Erdost'a göre "Mezopotamyalı", Mehmet Kaplan'a göre "kökü dışarıda" Memet Fuat'a göre "dokunduğu her şeyi şiir yapıyor", Enis Batur'a göre "kendi özel poetikasına varmış şair", Gültekin Emre'ye göre "anlam ve biçim ustası", Hüseyin Ferhad'a göre şirimizin "aziz"i...

Saf Şiir

İstanbul (1947), Günaydın Yeryüzü, (1952), Türkiye Şarkısı (1953) ile şiir çizgisini belli eden İlhan Berk'in bu şiirleri yazılmamış olsaydı ne kaybederdi şiirimiz şiirliğinden? Türkçenin bu şiirlerden kazancı nedir? Hangi söyleyiş, hangi imge şairinin başını göğe erdirmiştir? İlhan Berk, şiire başladığı dönemlerde Modern Batı şiirinin tarihçesini bize veriyor ancak bu bilgi ve Türk şiiri bilgisi onun şiirine ne kadar yansımıştır. "Bugünkü şiirimiz en büyük zaferini Nâzım Hikmet'le idrâk etmiştir," diyen şair, bu zafer alayının neresine düşmüştür?

Şiiri, 'ezberlenen şiirden' kurtarmak, onu gündelik hayatın içine sokmak istemek anlaşılır bir durum. Suje ile obje arasındaki uygunluk evet, bizi somut şiire (yaşayan şiir) götürür, götürmesine de İlhan Berk'in bu dönem şiirleri ne kadar yaşamıştır? Yazılarında Malarme'nin "şiir kelimelerle yazılır," saptamasını sık sık anan şairin şiirinde kelimelerin büyüü nerede?

1939-1942 yılları arasında yazdığı yazılarda Rimbaud, Withman, Apollinaire'i sık sık anan şair, bu şairlerden ne almış, daha doğrusu söz konusu şiir çizgisine ne katmıştır? Kendisinin de yazdığı gibi "gerçek şairler akıntıya kürek çekmiş şairlerdir" sözünden hareket edersek İlhan Berk'in bu ilk şiirleri hangi akıntıya kürek çekmiştir? Bu ilk dönem şiirlerinin toplu şiirlerde yer bulması akıntıya kürek çekmiş olması anlamına gelir mi? Halis şiirin esaslarını Baudelaire, Rimbaud, Rilke, Whitman'de bulan şairin şiirindeki 'halis şiir' damarı nedir?

İlhan Berk, halis şiiri başka bir dile çevrilince de yaşayabilen şiir olarak tanıtlıyor. Berk'in bu dönem şiirleri, başka bir dile çevrildiğinde yaşamaya devam edebiliyor mu? Şiiri, dünyanın aynası olarak gören bir şair, nesnede değişmeyen öz'ü yansıtırsa ne âlâ. Peki biz bu şiirleri okurken hangi hakikatin parlayışından etkileniyoruz?

Bu sorulara verilecek yanıtlar İlhan Berk'in ilk dönem şiirlerinin edebiyatımızdaki yerini belirler. Nâzım Hikmet'in "insan kalabalığı"nın onun şiirlerinde yok olduğu, dağıldığı görülüyor. Şehir biraz daha تنها, gökyüzü ile yeryüzü biraz daha açık, İlhan Berk'in kaldığı ıslık daha işitilirdir. Toplumcu ve gerçekçi midir İlhan Berk? Bu şiirlere bakılırsa evet. Nâzım Hikmet'i selamlayarak Walt Whitman çizgisine yerleşir, destansı bir şiir koyar ortaya. Bireyin şiirini kurarken oradan kalabalığa ulaşma yolunu seçen Berk, bireyi kazıyan altından toplum çıkar, görüşünde ısrarcıdır.

Çıkış

Koroğlu (1955) adlı kitabı onun şiir kumaşının kalitesini ortaya koyan ilk yapıttır bana göre. Nâzım Hikmet'in Şeyh Bedrettin Destanı (1936) ile Kuvayı Milliye Destanı (1939-1941) gibi çıkışlarından sonra bir şairin ses getirmesi böyle şiirler, kitaplarla oldu, olmuştur. Belki de bu gerekli görüldü bir dönem. Dağlarca'nın "Çakırın Destanı" (1945), CHP şiir yarışmasında üçüncü olmuştu. Attila İlhan'ın "Cebbaroğlu Mehmed" şiiri ise aynı yarışmada ikincidir (1946). Dağlarca'nın Üç Şehitler Destanı (1949) gibi şiir-destanlar önemsendi. Cahit Külebi'nin Atatürk Kurtuluş Savaşında (1950), Ceyhan Atuf Kansu'nun Sakarya Meydan Savaşı (1970), Gülten Akın'ın, Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı (1972),

Hasan Hüseyin'in, Koçero'su (1976), bu destansı anlatı çizgisinin örnekleri.

İlhan Berk'in bu destanı bir genel kahramanlık destanı değildir, onunki bir kişi üzerinden yürüten kahramanlığın destanı. Biçimi de halk şiiri biçiminden uzak ama o destan geleneğinin devamı bir yapıya (sese) sahiptir. Toplumcu şiir çizgisindedir ama şiiri hitabet kürsüsü olarak görmez, 1940 Kuşağı'na da yakınlık duymaz; Fransız şiirini anlamaya, şiirinde uygulamaya çalışır.

Ve Kızıl Deniz yarıldı...

İkinci Yeni Şiiri'nin öncüsü "Saint-Antoine'in Güvercinleri" değilse başka nedir? Galile Denizi (1958) yalnız onun şiirinde değil, bizim şiirimizde de bir yarılmaya yol açar. "Ormanda bir ağaç resmi yapan ressam, köylü: "Ne yapıyorsun?" diye sormuş. Ressam "Şu gördüğün ağacı!" demiş. Köylünün yanıtı: "O zaten var" olur (Berk:2014,15). Berk, bu anekdotla şuraya varır: Yeni sanatın yolu: varolanın kanıksanması. Bu düşüncelerle bir resim galerisine girer. Paul Klee'nin resimlerinden etkilenir. Klee'nin, "Ad Maginem" adlı tablosuna bakmaya doyamaz. Bu resim, onu bir şiire doğru götürür. Şiirin adı baştan bellidir: "Paul Klee'de Uyanmak". Yazmak istediği şiir ile yazdığı farklı olur. Onun şiiri kurma yöntemi budur artık: Yaza yaza konuyu, biçimi bulmak.

Okudukları: J. Prevert, J. Cocteau, Mallarme, Baudelaire, Rimbaud. Onun bu adları anışında snobluk yoktur. Lautreamont'un Moldoror Şarkıları gibi bir evren çizmek ister, "Kötü Evlere İnen Balad" bu arayışın sonucu. Bu şiir neyi anlatıyor? Belli bir şeyi anlatmadığı ortada. Bu şiiri, şiir yapan onun yapısıdır. İlhan Berk, yalnız şairlerin değil okurların da şiir anlayışını yerinden eder.

"Ozan yaşama bir anlam katan kişidir. Çocukluk da değiştiren kişidir. Baktığımız bir şeyi değiştirmiyorsa bir ozan, yoktur o." der (Berk:2014, 18). "Kırk yıllık evrene bir başka türlü baktırveren ozanları sevdim," (Berk:2014, 31) diyerek şiirden ve şairden ne anladığını belirtir. "Beni çocukluk önce konular sarar, şiire öyle başlarım" (Berk:2014, 20) der. Rene Char'a hayrandır. "Dilin belini getirmek" ister ama "bizde bu dile ulaşamaz," düşüncesindedir. Bu sözün peşinden gidenler bu yolda epey yol aldı. F. Pongue'un şiirleriyle tanışır. "Değiştiriverdi beni: Öyle şiirler yazmak istiyorum." der (Berk:2014, 31). Picasso'yu bilir. Max Ernest'in bir tablosuna bakar uzun uzun. "Şiir bu galiba" der, "usu hiçe sayma" (Berk:2014, 29).

Galile Denizi şairin topluma meydanlardan değil, kendi penceresinden baktığı şiirler toplamı. Pencere kişiliktir. O, şiirine kişiliğini katar. Batının sanatı nasıl anladığı ve yorumladığı üzerine düşünen, düşündüklerini eleştiriye göğüs gererek şiirinde uygulayan bir şairdir. Onun şiirlerinde ünlü yönetmenlerin kendi filmlerinde küçük roller alması gibi zaman zaman (leitmotif) kendi figürünü gösterir. "İlhan Berk" der tecrit sanatı yaparak "köprüden geçiyor duyuyor musun?"

Asım Bezirci, karşıdır İkinci Yeni şiirine. İsim babası Muzaffer İlhan Erdost ise bu şiiri "anlamsıza kadar" serbest bırakır. İkinci Yeni şairleri hiçbir zaman anlamsız bir şiiri yazdıklarını söylemediler, karşı çıktılar bu görüşe (Varlık, Mart 1983). Onlar, şiirin dar kalıplarını esnetip kırdılar. İlhan Berk, bunu yaparken şiirini bir geleneğe yasladığını söyler. Soyutlama bizim Divan şiirimizin de yöntemiymi, diyerek klasik şiirimizle bağ kurar. Melih Cevdet Anday'ın Divan Şiirine koyduğu mesafe onda yoktur. Onun bu tutumunu yadsıyanlar oldu ama Turgut Uyar, bu geleneğe uzak durmadı.

Çivi Yazısı'nda (1960) dizeyi arar geleneğe uyararak. "...bir imgeyi bir mısra da söyleyeyim, bitsin diyorum. Bir imgeyi iki üç mısra boyunca, ya da bir dörtlükte bitirme var ya, sarmıyor o beni artık." diyecektir (Berk:2014, 9). Şiirin bütünü içinde her mısraın bağımsız olmasını ister. Şiirde sesi, bir gizli dili arar. Şiir ona göre ses demektir, ses de kişiye özgü bir dildir. Şiirde

KAÇ KIRIK KALEM

yerle gök kulak
kabartmış bulutların
ezgilerine

ışıklar içinde göl
ah uyuyan bir güzel

ay mı yazar aşk
mektubunu güneşin
kaç kırık kalem

kayan yıldız mı değil
şimşeğin gözyaşları

HASRETİN HAYALİ

Masada; sen, ben, bir de yüzümüzdeki düş kırıklıkları
Ayaklarımızın altında sokağın yükünü taşıyan sarman
Soğuk bahar gününde, aç biilaç, gözler çaresiz
Havadaki kifayetsiz kelimeler altında üşüyen ikimiz
İnce belli bardaktan yükselen su buharı yüzümüzde yansıyor
Susarak konuşuyoruz, gözlerimizde acının rengi
Gözlerimi diktığım camlı masada şavkıyor özlediğim oğulun
zahiri görüntüsü
Özlem diyorum ya, o an gözyaşlarım ılık bir patika bırakıyor
titreyen ellerime
Çaresiz sarman, hasta yatağında bitkin bekleyen patisi kırık
kızım sanki
Hani oğul yerine bağrımıza bastığımız can şenliğimiz
Mezarlıktaki kilisenin çanı son yolculuğunu başlatıyor bir
canın
Selvi ağaçları hışırdayarak eşlik ediyor
Matemi rüzgârda duaların otayan sesi var sadece
Arabesk filmin ağlatan repliğini yaşıyoruz mütemadi
Hasretlik, ağır yaşama çabası; nafile uzayan perişan
ömrümüzde
Elini, titreyen elim içre alıyorum
Gözyaşın eşlik ediyor, çiseleyen yağmura
Pişmanlık uzun ruh üşümesiymiş; anladım
Gözlerin ele verdi ya seni
Biliyorum, sen de anladın
Uzaktaki bulut eski çehren sanki hiç unutmadığım
Nazikçe kayıp gidiyor keder, gözlerimden
Bu da geçer diyen annem kulağıma fisıldıyor sanki
Yüzümde ne düşündüğümü ele veren gülümseme
Seni beklerken kıştan yaza
dönüp durdu nafile ömrümüz
“Gittikçe artıyor yalnızlığımız.”

konu öncelik değildir, şiiri şiir yapan şiirin sesidir, yapısıdır . Cemal Süreya ve Turgut Uyar'ı şiirlerindeki ses nedeniyle önemli bulur. Şiirde yapı derken ölçülü ya da serbest oluşunu düşünmez; şiirin kendisidir, şiiri şiir yapan.

Otağ (1961) ve Mısırkalyoniğne (1962) art arda yayımlanır. Şiirde fazlalıkları atma, soyut bir şiir diline ulaşma çabasına girer. Batı şiirinin bu yolu işaret ettiğini görmüş, kendince bir şiir çizgisi kurmuştur. Şiirde ne anlattığı önemli değildir artık. Şiirin bizde nasıl duygular uyandırdığı önemlidir. Bir gül bize bir şey anlattığı için güzel değildir, onun bizde bıraktığı izlenim önemlidir düşüncesiyle şiirini kurar. Şiir bir yapı, güzel bir yapı kurma işidir. Şiirde yapı nedir? Elbette şiiri bir gelenek üzerine inşa etmek, o geleneğin biçim yönünden tekrarını değil ama onu da içinde barındırarak o geleneğin sesiyle şiirine devam etmek. Gelenek ona göre bir duruştur, dünyaya seslenme biçimidir. Sizi diğer seslerden ayrı düşüren sizin bu dünyayı algılamamız, anlatmamız ve ona seslenmemizdir. Şiiri, şiir yapan unsurlardır bunlar.

“Şiir okumak, şiiri sevmek herkesin hakkıdır, anlamak ise herkesin bilgisi, yeteneğiyle ilgilidir. Şiirden anlamak çünkü hekimlik, mimarlık gibi bilgi işidir. Gene şiirden anlamak hekimlik, mimarlık gibi öğrenilir. Salt şiiri sevmek, şiiri anlamaya yetmez.” (Berk: 2014, 41) diyerek şiirine giden yolu açık eder: Şiir, şiirin bilgisine sahip olanların yüzüne bakar.

“Anlam ancak imgeler unutulunca yakalanabilir, yine ancak sözcükler unutulunca imgeler yakalanabilir” alıntısıyla başlar Mısırkalyoniğne'ye. Bu alıntı filozof Wang Bi'ye ait. Fransız şiiri, edebiyatı Uzak Doğu'ya ilgisiz değildir, bizde olduğu gibi. “Gökyüzüne indim” diye söze başlar şair. Artık 1940 Kuşağı'nın ötesinde bir şiir vardır, şairleriyle ve okuyucularıyla.

“Mısırkalyoniğne'nin gözle ilgili bir bakmayı gerektirdiğine inanıyorum. Gözle bakmaktan anladığım da, şiiri bir nen, bir eşya gibi görmek, öyle de var olabileceğini amaçlamaktır.” (Berk: 2014, 44) diye yazacaktır defterine. Şiiri yoruma bıraktı, ama anlamsıza götürmedi. Şiire her konuyu sokar ya da şiiri her yerde (Berk Sözlüğü) arar. Şiirinin coğrafyasını geniş tutar: Herodot, Lidya, Roma, Çin... Galile Denizi'nin sonuna koyduğu Virgül ileride boy atacaktır.

“İncil büyük çok büyük bir kitap” (Berk:2014, 27) diye yazacaktır 1955 yılında güncesine. Onu destan olarak görür, büyük bir anlatı, eksiltili dilindeki imge uçları onu büyüler. Edebiyatımızda geniş yer tutan mitologyadan yararlanma yolunu çağdaşları Melih Cevdet Anday, Oktay Rifat devam ettirirlerken İlhan Berk, Kitabı Mukaddes'le başka bir yol tutar kendine. Asla mistisizme varmayan bir imge ve eksiltili dil kullanımını onu farklı yapan. Enis Batur gibi pek çok şair, buradan şiir damarı bulur kendine.

Bir şair, yalnız yazdıklarıyla değil, çevresinden aldıkları kadar çevresine kattıklarıyla da şairdir: Yol açmak, uç vermek şairliğe dâhildir.

Dize ve imge vazgeçilmezidir onun. Düzyazı da şiirdir, der sesi ve imgesi varsa. Ve “Şiirin Gizli Tarihi”nde dokunduğu her şeyi şiir yapar. Şiiri şiirle düşünen cümle, şiir değilse nedir?

Kırılma

Aşıkane (1968) ile bir kırılma daha gerçekleşir İlhan Berk'in şiirinde: Lirizm. “Bu dünyadan İlhan Berk geçti dedim yürüdüm” diyecektir şair. Denemekten korkmadan, yeni ufuklara yöneldi, sınır boylarında gezindi. Şiiri salt biçim olmaktan ötede onu bütün olarak anladı, duyurdu, gösterdi.

Şiiri düzyazıya getirip bıraktı ama kimsesiz bırakmadı.

Alıntılar:

İlhan Berk, Şiirin Çizdiği, (Haz. Yalçın Armağan), YKY:İstanbul, 2019

İlhan Berk, El Yazılarına Vuruyor Güneş, YKY:İstanbul, 2014 //

Mehmet SARSMAN

“Şiirin doğasında alıntı yoktur, seni aşar, sen onu, o seni beklemediğin zaman gerçekleşir soluğunu keser, soluk alışını sekteye uğratar, söylemi olan şiiri, hele de edebi olanı sekteye uğratar. Bu soy ağacının artık küllerinde bile. Bir anka kuşu değil, kartal da değil; çok alçak, çok küçük ve sessiz, yere yakın bir kirpi... Ne yüce, ne de bedensiz bir müddet için belki meleksidir.” -Jacques Derrida¹

Yukarıdaki alıntıda görüleceği üzere Derrida şiiri bir ‘kirpi’ye benzetmektedir. Bu benzetme anlamsız değildir bence; ‘kirpi’nin ayrıksı bir hayvan olması gibi ‘şiir’ de ayrıksı bir özellik taşır, onu bir ‘yazın türü’ saymak, sahici şiirin ayrılmada olmamaktan kaynaklanır biraz da. Gerçi Aristoteles Poetika’ında ‘trajedi’yi de ‘şiir’ kapsamında değerlendirir ki burada kastedilen genel yazınsallığın şiir kapsamında değerlendirilmesine ilişkin bir sınıflandırmadır, o kadar. Böyle bir bakışla şiir ‘kapsanan’ değil ‘kapsayan’ olmaktadır. Fusun Akatlı’nın doktora tezinin “N. Hartmann’da Sanat Eserinin Analizi” başlıklı bölümünün “Şiirde Tabakalar Düzeni” altbaşlığında yer alan bir dipnotundaki şu açıklaması konuyu netleştirmektedir: “Hartmann roman, hikâye, oyun ve şiir türlerinin hepsini ‘şiir’ adı altında toplamaktadır. Ona göre nesir eserini şiirden hiçbir kesin sınır ayırmamaktadır. Mısra sözün bir süsüdür ve tamamen duysal ön plana aittir. Şu halde bundan sonra şiirden söz edilen her yerde genellikle bütün edebiyat sanatını anlamak gerekmektedir.”

Şiirde bir ‘söylem’ aramak, ‘edebilik’ kaygısı; bir ‘akıma’ bağlılık ya da ‘şairanelikle’ ilişkilendirilirse anlaşılabilir.

Bu açıdan şairin bir ‘akımsızlık akımına’ bağlı olması kaçınılmazdır, diye düşünmek bir tür ‘paradoks’ gibi görülebilir de ‘çelişki’ değildir. Şairin dilde yaşadığı özgürlük ‘sahiciliğinin’ kanıtı niteliğinde olacaktır. O yüzden sahiciliği şiirin ‘yalın güzelliklerinin’ gerçekliğiyle sınırlamak da ‘sahici bir şair tavrı’ olmayacaktır.

Dilde yaşanan özgürlüğün ya da ‘rastlantının sunduğu olanakların’ ayrılmada olmak o kanaldan elde edilenleri doğrudan doğruya bir ‘elemeden geçirmeden’ okura sunmayı gerektirmektedir. Şairin ustalığı ve ‘etik duruşunun sağlamlığı’, diğer bir deyişle ‘sahiciliği’ de böyle durumlarda takındığı tavırla anlaşılacaktır.

Şiir değil, şair ruhu önemlidir yine de. Çünkü şiir her zaman şaire gelmemektedir; nazlıdır o, cilvelidir. Korkaktır ve cesurdur kimi kez. Nerde başlayıp nerde bittiğini bilmektedir o, ama şair bunu bilmemektedir. Bir şair çok güçlü bir ‘poetikaya’, şiir bilgisine, birikimine ve ‘yeterli okumaya’ sahip olsa da o bilgi ve birikimin ‘yaşantıyla örtüşmemesi’ onun sahici şiirler ortaya koyabilmesini engelleyecektir. O yüzden sahici bir şair yaşamı; yaşamın renklerini, olanaklarını görmeyi, açığa çıkarma çabasını, serüvenden kaçınmamayı gerektirir denebilir. Ama ‘bilgece’ olan bir ‘iç dünya yolculuğunun’ da şiire sunacağı katkılar yadsınmamalıdır. Bu çerçevede Taoculuğun kurucusu Lao Tsu’ya ait bir Bülent Ecevit çevirisi olan “Bilge” adlı şiire bakabiliriz:

bütün dünyayı dışarı çıkmadan bilebilirsin
cennetin yollarını görebilirsin bakmadan camdan
nice yol gidersen onca azalır bildiklerin

gezmeden bilendir bilge
bakmadan görendir
yapmadan çalışan²

LOŞ KITA

Bir kilim tezgâhıydı o eski yağmurlar
Birikmiş desenlerimi nizama sokan

Semadan bir dilber gelirdi süzülerek
Utangaç ruhumu hafif danslara kaldıran

Dehlizlerden bir bir çıkaran hatıraları
Başka âlemlerden menkıbeler anlatan

Eski yağmurlardı hüznün yüce sarrafı
Gelip takdir eden dalgın bakışları

Ah! bu yağmurlar o eski yağmurlar değil
Sanki binlerce damlayan musluk

Belki de ben o eski ben değilim
Zamanın ve yolların tortusu yılgınlık

M.Ö. 6. yüzyıldan gelen bir ses bu ve öyle bir ses ki günümüz insanının sıradan algılamasının üstünde bir kavrayışla dünyaya farklı bir açıdan bakmamıza zemin hazırlıyor.

Belki de çoğu ‘mutsuzluğumuzun’ nedeni dünyayı yorumlayışımız, olay ve durumlara ilişkin bakış açılarımızdır. Yanlış açıdan bakmak yanlış yorumlara ulaştıracağı için bizleri de yanlış yollara sürükleyecektir.

Bu yüzden ‘gerçeği aramak’ anlamlıdır. Bilindiği üzere ‘felsefe’ teriminin sözcük anlamı ‘bilgelik sevgisi’ demektir. ‘Bilgelik’ ise, sınırlı bilimlerin sınırlı varlık alanlarının bilgisi değil, genelde varlığın bilgisidir. Bu ‘bilgiye’ biz ‘hakikat’ deriz. Bu durumda felsefe gerçeğe, ‘hakikate’ sevgiyle, aşkla, tutkuyla yönelme anlamına gelmektedir aynı zamanda.

Böyle bir tanımla bakınca ‘felsefe’nin bilimlerin üstünde, onu da sorgulayan bir alan olduğu söylenebilir, ‘kendini’ de sorgular üstelik. Yukarıya aldığımız Taoculuğun kurucusu Lao Tsu’nun şiirinin çevirmeni olan Bülent Ecevit’in şu sözü de ayrı bir önem kazanmaktadır burada:

“Felsefe bilimden şiir de felsefeden önde gider buluculukta. Çünkü filozof bilim adamından ozan da filozoftan özgür düşünebilir. / Çünkü ozan dilde de hepsinden özgürdür.”³

‘Buluculuk’ burada gerçeği aramak, ya da yaşama egemen olmak için yeni araçlar bulmak olarak adlandırıldığında bu sözle ‘ozana’, eşdeyişle ‘şaire’ büyük bir işlev ve sorumluluk yüklenmiş olunmaktadır. Ama bize düşen binyılların birikiminden gerekli dersleri çıkarıp yön verebilmektir kendimize yine de, filozof ve ‘edebiyatçıların’ yansıttıklarından sağlıklı bireşimlere ulaşma çabasıdır.

Dolayısıyla düşüncede sahicilik olmadan şiirde sahiciliği aramak anlamsız olacaktır; çünkü “(…), şiir de felsefeden önde gider buluculukta” derken bir düşünce ortaya konmuş olunmaktadır. Bu yüzden boşuna demedik: “Çünkü şiirin derin uçurumuna düşmemiş bir filozof ruhu, çağının filozofu olarak yeniden dirilme gücünden yoksun olacaktır.” (Sözcükbilim, B-14)⁴.

¹ Jacques Derrida, *Şiir Nedir?*, Çev.: Ahmet Sarı, M. Abdullah Arslan, (Erzurum: Babil Yayınları), 2002), 21.

² Bülent Ecevit, *Şiirler –Şiir Çevirileri, Yazın ve Sanat Yazıları-*, (Ankara: Ajans Türk Matbaacılık, 1976), 92.

³ Ecevit, age, 13.

⁴ Mehmet Sarsmaz, *Felsefi Sözcükbilim*, (İzmir: mSy, 2020), 133.

Mustafa OĞUZ

HÜZÜN MEVSİMİ

Dur biraz yaşayalım günü batmadan güneş
Isınalım soğuk ve karlı günleri düşünce düşünce
Bir şeyler koparalım zalim dünyadan
Güzel bir şeyler olsun, iyileştirsin bizi

Dur biraz doyasıya sevelim birbirimizi
Ellerimizi tutalım liseli gençler gibi
Gözlerimize baka baka konuşalım yine
Hayat masalımızın tekerlemesini söylerken

Koşarken birçok şeyi göremez insan
Hayatı ağır adımlarla yürüyelim
Solgun sarıdan hüznün yağıyor üstümüze
Dur kalbimizi dinleyelim biraz

Hayatı yoramadan yorulan biz olduk
Kimseye karışmadan yaşayalım artık ağır aksak
Otursak yine eskisi gibi yıldızlara baksak
Dağlara çıkıp çocuklarımızla yıldız toplasak

Hayat yeni bizi sevgilim
Güvendiğimiz insanlar yeni
Ağır yenilgilerden çıkıp
İçimizde yaşama zamanı şimdi

Bilal ŞEN

ELLERİN

Öksüzlük
ânımda
yüzüğün yurdu
kaldı bana

Annemin kan ve yara
Kokan ellerinden sonra
Senin reyhan kokan ellerini
Öperdim

Dağlıyım ben
Dağlıyım ben sevgilim

Kaçmak için
Şiirlerden
Dürüp bohçamı
Gideceğim
Çünkü kaçmak eylemidir en şarkın

Sen ise
denizin karşısında
güzellik
bahşeden kızım
Unutma!
İnsan ölünce deniz olur

Atnan BAŞKESEN

HER ŞEY IŞIKTI

Günü altın bir dereye akıtıp gitti zaman
Günün anısında acıdan lekeler bırakarak
Güneşin geniş kanatları neden kaplamıyor herkesi
Elmaslar serpiştirilmiş gün ışığı değil miydi hayat ?
Biriktirdiğim geçmişi kullanıyorum
Attığım yeni adımlarımda
Bizden önce kalmış gölgeler hatırlatıyor birilerini
Sonsuz gökyüzü kısalıyor
Kıştan bir ışığa binmiş, eksilmiş arzusu
Yükselemiyor donmuş gölgesi
Yere dokunuyor elleri
Gökyüzü bir hayal gibi dolaşırken
Yeryüzü karşı konmaz bir katılıkta
Geçip gitmesine mani oluyor gözlerimin
Saatlerin unutkanlığından korkuyorum
İnsan görmemiş zamanların ıssızlığından
Baharın kışkırttığı
Çimenlere dalıp çıkan çiçekler uzaklaşıyor
Bir kelebek hafifliğini taşıyarak
Hayatın kabuğu ışığı geçirsin diye yalvarıyorum
Olmuyor
Her şey ışıktı
Kırılıyor şimdi

Elif Burcu ÖZKAN

KAYBOLAN KEÇİ

Keçilerin türküsü dişli tragedya
Dionysos'a yakarır bağ bozumu izcileri
İngelerin gölgesinde raks eder
Yalpalayan ıslak ayaklar
Ellerinden dökülen şarapla
Esrir tanrının eşlikçileri

Ruhun yazgıya isyanı tragedya
Ölümün gölgesinde insanoğlu
Tanrıdan çaldığı ateşin ışığıyla
Sarılır cüretinin keskin kalemine
Düşler Prometheus'un zaferini
Kaderini doğurur yaza yaza

Bin kere ölene hafif gelir toprak
Son nefes kamaştırırken kızıl gözlerini
Ufalır direncinin altında
Varoluşunun hafifliği
İnsanın kurdudur artık
Tanımaz zaferden ötesini

Kahraman düşlerken şanlı ölümü
Kazırken korkuları tırnaklarıyla
Toprağın insanı münzevi muzaffer
Güneşten kırışmış yüzü
Yakarısı doğaya dönük
Rızkının izinde yorgun
Arıyor kaybolan geçisini

Osman Serhat ERKEKLİ

831.
Yaşlıların fazla konuşmalarını başıyla. Giderayak ellerini biraz uzun sallıyorlar.
832.
Son 60 yıllık Şiirimizde adı konmayan bir İsmet Özel tesiri var. Çoğu orijinal bilinen şairde görülüyor bu tesir.
833.
Her kuş uçuyor her şair yazıyor ama bazılarının kanatları, kanat çırpışları farklı.
834.
Gölgeler daha da yalnız.
835.
Erkan Kara diyor ki: “Virüsten korktuğumuz kadar Allah’tan korkmadık”. Erkan Batı felsefesini de takip eden inançlı bir arkadaş. Bir Anadolu ve aşk adamı. Nefs ve eşya düşmanı. Son günlerde en güzel telefon sohbetlerini onunla yapıyorum.
836.
96’da 44 yaşında ölen Haşim Çatış rüyamda “Ölüm o garipsediğin dörtlük” mealinde bir dörtlük yazdı.
837.
Zenci düşmanı Amerika yanıyor. Hak etti. 29 Mayıs 2020.
838.
Teknoloji zehirliyor; fazla yemek gibi. Bir çadır; birkaç sap nane başka; beton iki kat mantı başka.
839.
Gün batır iken dinginlik iyi geliyor. Ruhum akşam kuşları gibi raks etmek istiyor.
840.
II.Yeniciler ve öncekiler nasıl cesaret ettiler de pervasızca her buluşlarını Fransız şiiirinden aldılar.
841.
Betül Dünder şair kadınlar çalışması kapsamında Türkan İldeniz’e ulaşmış. Yaşıyormuş. Yaşa en uzun küsen Türkan Abla. Sen hepsinden iyidindin.
842.
Böceklerin bacakları çok kuvvetli. Geçen ufak biri bir metreyi bir dakikada aldı.
843.
68’de veya 69’da aya gidildiğinde oradan getirilen taşlar sergilenmişti bizim okulda. Korunaksız, kamerasız bir şekilde. Kimse çalmamıştı. Dünya başka bir dünya idi. Tabii 50 yıl geçti.
844.
Ozan Öztepe’nin eşi Derya biraz rahatsız bugünlerde Ozan hem edebiyat hem mimarlık hem de ev işleri, biraz yoruluyor. Kendilerine geçmiş olsun ve kolay gelsin diyorum. Ahmet Günbaş ile konuştuk telefonda. Şehirlerde konsere olarak yaşıyoruz diyor. Alper Özbek Foça’ya yarım saat mesafede bir köye taşınmış, memnunmuş. Halil İbrahim Özbay’ın Şiirin Darası adlı günlükleri ve Yayı Eksik Viyola adlı şiirleri geldi.

KÜL ŞİİRİ

- Bizi artık ne bulutların çağrısı
Ne devrimi çiçeklerin
Ne de bizi bir nehrin
Arkamızdan koşması
Bizi kayıp bir ülkenin
Ne kaderimizden yontması
Ne şiddeti bir nefretin
Bizi fırtına sonrası sessizliğin
Bu içimizi tutması
- Artık bizi ne ağlayanların
Ne de ağlamadan ölenlerin
Değil bizi bir külün
Ateşini geri çağırması
Ne yangınların dumana yenilgisi
Bizi değil yazgısı bir kentin
Değil korkusunu bilmek gidenin
Bizi bu yağmurun kendini tutması
- Bizi değil duranların
Bile değil bizi giderken vuranların
Bizi ne savaştan sonra gelen
Ne barışla kendini ele veren
İyiliğin öğ alması
Ne yıkımı kalmanın
Ne yükü gitmenin
Bizi ancak bir evsizin
Evini taşınması
- Bizi artık ne sürgünde yazılan
Bir dönmek şiiri
Ne de esirlerin haber bekleyişi
Artık bizi çocukların amin deyişi
Bizi bir dilsizin neyi anlatması
Anlatırken sözü hayattan soyması
Bizi hayır yüz gurbetin
Bir vatan etmeyişi
Ne de borç aldığımız dillerin
Bizi hiç bilmeyişi
- Bizi ancak
Babasından önce ölenlerin
Giderken anne deyişi

Brezilya, 2017

Şener BEYTER

ÇOCUKLAR

- Çocuklar, nal ustaları sevincin
Akşam, ellerinde kınaları
Güldü mü yüz görümlüğü isterler
Ve gölde dinlenir yorgun başları
Çocuklar, uyudu mu müzedirler
Uyku, esir alıp onları...
Artık sokaklar da yok ne yapsın
Her biri kuş olmuş uçurur yalnızlığı.

Mehmet RAYMAN

TAŞIN SÜTÜ

tanrım çok büyük olmasın
bizim yaşadığımız aşklar
kırmızı güllerin mevsimi serüveni
dudakların boyası çatlamış geliyor
yığınların içi bildircin yuva

yaşama kattığımız onca mısra
sözümün altından çok üstüne bakıyorlar
yağmur getiren bulutlar çok uzakta
başak çekimi kaşlarından yeğin gözlerin
ikimizin gölgesini bulmuşlar sokakta

ay sarmalında bulunmak gerek
gök yordamıyla dönüşen bulutları sevmeli
bir kap içinde çalkalıyorum bütün heveslerimi
meğer öyle değilmiş yazından çok güzüne yaslanmak
benim yalnızlığımı nallayanların yılması bile hayatta

meğer ne zormuş taşın sütünden içmek
taşı yonta yonta kavuştum oval memelere
hanım elleri parmak üzümle sarkıyor yere
izmir üstü giderken çözdüm bozkır örmesi belikleri
hep yenildim gönül verdiğim insanlara

Sezgin ÖNDERSEVER

ISIRIK İZLERİ

bir dünya sabahında
artık olmayacağım
say yokluğumu olduklarımıza

ölenler bir gün,
kalanlar her gün ölüyor
ortasında şimdilik ben
cenazelerden başka
bir yerde görünmeyen

gökyüzüne hasret bir kuyuyum
çekildikçe suyum,
imkânsız... kavuşmam...

üfleyip dağıttığım bu kül de
yanıyordu bir zamanlar
ışığım... yetti mi... sıcaklığım...

geç kaldım cevaplarına sorularımın
niyeti iyi olur mu hiç
kabuğumu kıranın

rengini açamadan karanlığımın daha
gülümsüyor sandım insanlar
dişlerini gösterdiklerinde bana

bu izleri takip et
olmadığımı yokladığımda...

Süreyya ŞİŞMANLAR

KURUNTU SAATLERİ

anbeniba
sevemedim bahara yüz çeviren kuru dalı
şimdi incelen yağmurlar aramızda
gözlerim için bağışla zerdali çiçeklerini

günü talan eden kuruntu saatleri
tek tük atışı duyulan ölümcül kalbim
varlığım yalan, bildiğim
sana doğru göçtüğü bütün kuşların

anlaşıldığı yerden iyileşir kalbin kırıkları
dilini deryaya dökülen ağzı nehirlerin
depreşen karınca yuvası göğsüm için
sözcüklerden düşde'senli bir ülke bağışla

göz kararması bu baş dönmesi ah
yakamozlandığım yerden tutar beni deniz
hırçınlaşan dalgaları çekerek içime
uzaklaşıyorum kıyılarından

'yiti' bir yalnızlık sınıyor üstüne kentlerin
katlandığım odalarda unuttuğum günler için
bana bir küçük pencere bağışla

anbeniba, yoksun
geçip gittin sürüyerek baharı
çiçeklerin açık kalmış bahçelerde

Mustafa DÖŞDEMİR

KRAL ÇIPLAK

Kraldan çok kralcı, kralcıdan çok soytarı.
Tellallar ki sesleri kuytuların koynunda
Gezer zift sıcağının hazzıyla sokak sokak.
Bilen var mı davul kimin boynunda,
Kimin elinde tokmak?

Acı yudumladı acı söyleyen terziler
Vira demir, belki pupa yelken,
Kim bilir hangi meçhul koylarda.
Zira tûti dilli terziler muteber saraylarda.

Pıhtılaşmamışken yaralardan akan kan
Kavgalardan bezgin ama erguvani ruh hali.
Sözlüğe hapsedilendir vicdan
Malum terziler elindeki kıyafetler misali.

Heyhat ki büyükler zeki!
Vicdan tohumları ekili topraklar çorak,
Gözler güneşli ve nisan yağmurları, özler kurak.
Ya çocuklar?
Canhıraş çılgınlardan miras kalan
Sesi kısılmış çocuklar.
Peki kim bağıracak: Kırıl çıplak! Kırıl çıplak!

SİĞINACAĞIM NE KALDI BU ŞEHİRDE

Sığınacağım ne kaldı bu şehirde
Ne şiir ne açık bir gökyüzü
Yeniden karanlık
Bir suyun önüneyim

Sığınacağım ne kaldı bu şehirde
Ne başımın üstünde bir yıldız
Ne her yalnızlığa bir ırmak yakışır
Diyen küçük bir deniz feneri

Sığınacağım ne kaldı bu şehirde
Kendine kırgın, küskün bir çocuk içimde
Arkadaş oluyor gece
Gökyüzünde uzak bir yıldız

Sığınacağım ne kaldı bu şehirde
Islak ıslak, kurbağalar fırlıyor yollara
Ağaçların gerisinden rüzgâr
Hüzünle iniyor benimle bu yollara

Sığınacağım ne kaldı bu şehirde
Simsiyah bulutlar topluyor üstümde gökyüzü
Kararıyor yüzümün yarısında
Gülümseyen güpgüzel bir orman

Sığınacağım ne kaldı bu şehirde
Beyaz bir kule içinde küçük bir çan
Eşlik ediyor üzgün melodisi
Ağzımda mırıldandığım kara şarkıma

Sığınacağım ne kaldı bu şehirde
Ne şiir ne açık bir gökyüzü
Kapkara bir yağmura
Külden bir gökyüzüne
Gömülür yüzüm

Sığınacağım Ne Kaldı Bu Şehirde şiiri ilk kitabım *Rüzgârla Dolu*'da yer alan bir şiir. Toplu Şiirlerimi yayımlarken (Almanya'da) bu şiirin ikinci versiyonunu yazdım. Aslında iki versiyonu ilerde Türkiye'de seçme şiirlerim yayımlanırsa birlikte yan yana yayımlamak istiyordum. Ama artık seçme şiirler için umudum az. Dolayısıyla Akatalpa'da şiirin bu ikinci versiyonu olsun istedim. Okurlar bu şiirin iki versiyonunu da okusunlar isterim. – Ali Asker Barut.

UNUFAK ŞİİRLER

1/
hem kendim hem şiirim
ruhumdaki mıh--
hem ten hem tin iştahı

2/
bu yaşta ve bundan böyle
beni sadece kalbime sor

3/
ünlüleri düşmüş iki sözcük
aşk ve ölüm
bundan böyle--

4/
Aşk ve Ölüm mü dedim
birer harfi düşmüş
keder ve sonsuzluk imgesi her ikisi
neye dokunsam ne yapsam
hiç denge iç boğum, en içte--

5/
gitsem de kalsam da
beni öldürürler hâlâ--
ilk ölümümde
ne kadar gençtim anlatamam!

6/
içim an be an haz ve hayıflanış gölü
Allah bile bilmez
arzu ve kayboluşta
Bulanık ve Çiçekdağı'nı görmeden
sıkışık defter öldüğümü--

7/
Gençlik ve şiir, ve aşk ile ölüm
Allah ve tin çağı
harf harf sözcük sözcük
mucize ve masumiyetin
tende ağladığı!

Yokilçe Gebze, 12 Temmuz 2020

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 50 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Zühtü Engüdar - Ersin Erdem, Zihni Engüdar, Yalçın Oğuz.	Posta Çeki ya da Banka hesabı	: Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5– MUDANYA)	Yazıcı çıkışı	: Selman Kırtasiye, Kâzım Baykal Cad. No: 14, 16040 Osmangazi – BURSA
Yazışma ve posta kargo adresi	: PK 68 16361 Ulucami – BURSA		
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 – 7685		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi *Akatalpa* (www.akatalpa.org), şiir ve yazarlarının başışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.